

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2001-954

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos
Tekijä-Författare-Author Mallat, Terhi		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ainokaisena työyhteisössä : Naispoliisien kokemuksia ja niihin vaikuttavia tekijöitä		
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2001-03-29	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 50
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa selvitettiin naispoliiseihin suhtautumista Suomen poliisivoimissa. Tarkastelun kohteena olivat naispoliisien omat käsitykset ja kokemukset heihin suhtautumisesta sekä niihin vaikuttavat tekijät. Aluksi tutkittiin ovatko yksilötekijät (siviilisääty ja työskentelyvuodet) ja rakennetekijät (naisten määrä yksikössä sekä yksikön koko ja sijainti) yhteydessä naisiin suhtautumiseen. Lopuksi otettiin huomioon mahdolliset väliintulevat työyhteisötekijät: esimiehen toiminta, työilmapiiri ja sukupuolinen häirintä sekä lisäksi yksilön kokemaa pätevyyden tunne.</p> <p>Tutkielman aineistona käytettiin Työterveyslaitoksella vuonna 1998 kerättyä kyselylomakeaineistoa poliiseista, josta on julkaistu raportti: Tasa-arvo poliisitoimessa. Työyhteisöjen ja henkilöstön hyvinvointi (Nuutinen, Kauppinen & Kandolin 1998). Kysely lähetettiin otokselle miespoliiseja sekä otokselle muuhun henkilökuntaan kuuluvia miehiä ja naisia. Muista ryhmistä poiketen kysely lähetettiin kaikille Suomen 495:lle naispoliisille, joista 79 % vastasi. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan vain naispoliisien vastauksia.</p> <p>Viitekehystenä tutkimuksessa oli Rosabeth Moss Kanterin (1977) esittämä teoria ainokaisuudesta (token) ja sen kritiikki. Ainokaisiksi voidaan kutsua ihmisiä, jotka ovat oman sukupuolensa edustajina ainoita tai pienenä vähemmistönä vastakkaisen sukupuolen työpaikalla. Naispoliisit työskentelevät selkeästi miesvaltaiseksi eriytyneellä alalla: poliiseista naisia on vain noin 9 %. Vähäisen määrän vuoksi ainokaiset kokevat Kanterin mukaan monia ongelmia. Heitä kohdellaan usein silmätikkuina ja ulkopuolisina sekä oman marginaalisen sukupuoliryhmänsä edustajina, ei yksilöinä. Määrällisen vähäisyyden lisäksi tutkijat ovat esittäneet syiksi kielteiseen suhtautumiseen muun muassa miesvaltaisten organisaatioiden seksistisiä asenteita, sosiaalista epätasa-arvoa sekä sukupuolelle sopimatonta työtä.</p> <p>Tutkimukseen mukaan otetuista tekijöistä naispoliisin siviilisääty ja työskentelyvuodet olivat yhteydessä naisiin suhtautumiseen. Naisiin suhtautumisen kokivat kielteisimmäksi toisen poliisin kanssa naimisissa olevat naispoliisit. Virkaiältään nuorimmat, 1-5 vuotta poliisina olleet, kokivat suhtautumisen positiivisempänä kuin pidempään poliisina työskennelleet. Kanterin teorian vastaisesti naisten määrä yksikössä ei ollut yhteydessä naisiin suhtautumiseen. Myöskään yksikön koko ja sijainti eivät olleet yhteydessä siihen. Väliintulevien työyhteisötekijöiden (esimiehen toiminta, työilmapiiri, sukupuolinen häirintä sekä yksilön kokemaa pätevyyden tunne) mukaanotto hävitti päävaikutusten merkitsevät yhteydet. Vain siviilisääty oli edelleen lähellä tilastollista merkitsevyyttä. Väliintulevat muuttujat olivat kaikki tilastollisesti merkitseviä. Yksikköjen työyhteisötekijät selittivät siten paremmin naisiin suhtautumista kuin yksilö- ja rakennetekijät.</p> <p>Keskeisinä lähteinä olivat mm. Kanter (1977): Men and Women of the Corporation; Haavio-Mannila, Kauppinen-Toropainen & Kandolin (1991): Työyhteisön sukupuolijärjestelmä; Gherardi (1995): Gender, Symbolism and Organizational Cultures.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords poliisinaiset ainokaisuus työelämän eriytyminen tasa-arvo		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		